

Ždaňa

PROGRAM

HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA

OBCE ŽDAŇA

na roky 2002-2010

NOVEMBER 2001

OBSAH

1. CHARAKTERISTIKA OBCE ŽDAŇA A JEJ OKOLIA	3
<i>Krajina, príroda, súčasný stav</i>	
<i>Urbanisticko-architektonická koncepcia a kompozícia</i>	
2. EKONOMICKÉ PREDPOKLADY ROZVOJA OBCE	5
3. POĽNOHOSPODÁRSKA VÝROBA	5
4. PRIEMYSELNÁ VÝROBA	6
5. REMESELNÁ VÝROBA A KOMERČNÉ SLUŽBY	6
6. OBČIANSKE VYBAVENIE	6
- <i>Školstvo</i>	
- <i>Kultúra</i>	
- <i>Šport a rekreácia</i>	
- <i>Zdravotníctvo a zdravotný stav obyvateľstva</i>	
- <i>Sociálna starostlivosť</i>	
- <i>Administratíva a ostatné zariadenia</i>	
7. SPOLUPRÁCA S ORGANIZÁCIAMI A ZDRUŽENIAMÍ V OBCI	9
8. STAV ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA V OBCI A OKOLÍ	10
9. VÝSLEDKY SWOT ANALÝZY V OBCI ŽDAŇA	11
10. KRÁTKODOBÉ A DLHODOBÉ CIELE ROZVOJA OBCE	12
11. REALIZÁCIA PROGRAMU DO 30. 11. 2003	13

Aktualizácia Programu sociálneho a hospodárskeho rozvoja obce – November 2003

1. PRIORITIZÁCIA CIEĽOV PODĽA NALIEHAVOSTI RIEŠENIA	17
2. PRÍPRAVA REALIZÁCIE, MOŽNOSTI ZDROJOV	18
2. NÁVRHY TRVALO UDRŽATEĽNÝCH AKTIVÍT V ŽDANI	20

Rozvoj malého cestovného ruchu

Aktualizácia Programu sociálneho a hospodárskeho rozvoja obce – 2006-2010

1. Rozpracovanie cieľov na roky 2006 – 2010	22
2. Program rozvoja bývania	24
I. Analytická časť	28
A. Analýza súčasnej úrovne bývania	28
B. Demografický vývoj a prognóza	29
C. Ekonomické podmienky rozvoja bývania	30
D. Bilancovanie potrieb rozvoja bývania	31
E. Zhodnotenie možností územia pre rozvojové zámery	32

1. CHARAKTERISTIKA OBCE ŽDAŇA A JEJ OKOLIA

Obec Ždaňa leží v nadmorskej výške 185 m juhovýchodne od Košíc na styku Košickej kotliny so Slanskými vrchmi pri vtoku rieky Olšavy do Hornádu.

Prvá písomná zmienka o obci Ždaňa /maď. Zsadány/ je z r. 1222, kedy sa uvádza vo varadínskom registri ako vyvinutá dedina /villani Sudan/ stolice Novi Castri. Názov obce pochádza zo slovanského mena Ždaň - Ždaňo. Obec je známa nálezom mečov z mladšej doby bronzovej. Vo varadínskom registri sa prvý raz spomína v roku 1222 ako villa Sudan. Neskôr patrila drobným zemepánom, pričom v r. 1427 mala 36 a v r. 1616 11 poddanských rodín.

Kataster obce sa rozprestiera na úpätí Slanských vrchov, zo západu ju ohraničuje tok rieky Hornád, ktorá je v týchto úsekoch štrkonosná, so zaujímavými brehovými porastami. Južnou časťou obce preteká Turecký potok, ktorého brehové porasty dotvárajú zaujímavú krajinnú scenériu obce.

Katastrálne územie pokrývajú na západe štvrtohorné riečne naplaveniny s nepatne členitým reliéfom, na východe vystupuje územie do výšky 340 m a je z malej časti zalesnené. Z toho dôvodu je pôda menej vystavená vodnej a veternej erózii. Cez územie katastrálneho územia pretekajú významné vodné toky, predovšetkým rieka Hornád. Turecký potok, ktorý pôvodne pretekal cez sídlo bol umelým, kanálovým korytom odvedený na kraj obce. V štrkovom podloží sa nachádza pomerne stabilná úroveň spodnej vody, ktorej kvalita je však na niektorých miestach sporná.

Územie je zatriedené do mierne teplej, mierne suchej oblasti s chladnejšou zimou, ročný úhrn zrážok sa pohybuje v rozpätí 600 - 700 mm.

Okolie obce je takmer celé odlesnené, hlbší kryt zvetralín dáva dobré podmienky pre poľnohospodársku výrobu.

Inžiniersko-geologické vlastnosti územia sú podmiennečne vhodné pre zakladanie stavieb.

Obec Ždaňa je súčasťou územného obvodu Čaňa v okrese Košice-okolie. Podľa pôvodnej rajonizácie osídlenia SR bola strediskovým sídlom. V spádovom území sa nachádzali nestrediskové obce Vyšná a Nižná Myšľa, Skároš a Trstené pri Hornáde. Tieto územné a funkčné väzby pretrvávajú najmä v školstve aj teraz.

Dnes je v obci 326 obytných domov s počtom obyvateľov 1300. Všetky domácnosti sú napojené na spoločný vodovod, obec je plynofikovaná, je v nej obecné zdravotné stredisko, pošta, dve základné školy, osobitná škola internátna a plne organizovaná materská škola.

Krajina, príroda, súčasný stav

Obec sa nachádza na území historického regiónu, zvaného Horný Abov, ktorý sa vyznačuje významnými prírodnými hodnotami, avšak so značnou environmentálnou záťažou vyplývajúcou z priemyselnej, poľnohospodárskej a komunálnej sféry.

V širšom okolí obce sa nachádzajú tieto vyhlásené maloplošné chránené územia:

- Národná prírodná rezervácia (NPR) Malý Milič, k.ú. Skároš, plocha 14.5 ha. Skalná ostroha s výskytom lesných dubových bučín, význačné hniezdiská chránených vtáčích druhov a výskyt vzácnnej flóry.
- NPR Marocká hoľa, k.ú. Skároš, plocha 63.8 ha. Územie s typickými pralesovými bukovými porastami na andezitoch, výskyt vzácnnej flóry a fauny.
- NPR Veľký Milič, k.ú. Skároš, plocha 67.8 ha. Prírodné lesné spoločenstvá bučín a lípových javorín, výskyt vzácnnej flóry a fauny.
- Prírodná pamiatka Miličská skala, k.ú. Skároš, plocha 11.6 ha. Zvyšok stuhnutého lávového telesa, ktorý vytvára rozličné skalné útvary.
- Prírodná rezervácia Malá Izra, k.ú. Skároš, plocha 0.77 ha. Malé prírodné jazierko medzi súvislými lesnými porastami Veľkého Miliča, ojedinelé spoločenstvá močiarného jelšového lesa nížinného typu v horskej oblasti.

V blízkosti obce sa nachádza významné hniezdisko včelárika zlatého v pieskovom svahu, neďaleko starého židovského cintorína.

V širšom okolí obce sa nachádza aj niekoľko významných biotopov:

Hornádske meandre
Trstenský potok

Sútok Hornádu s Torysou
Alúvium Olšavy
Dolina Židovského potoka

Urbanisticko-architektonická koncepcia a kompozícia

Z architektonických pamiatok sa tu nachádzajú:

Kostol reformovanej cirkvi,

pôvodná tolerančná jozefínska stavba z poslednej tretiny 18. storočia s dodatočne pripojenou vežou a úpravami (19.st). Je to sieňový kostol s obdĺžnikovým pôdorysom, s drevenou protestantskou emporou na vyrezávaných stĺpoch a rovným stropom. Veža je prestavaná, náročná bosáž a okenné portálové otvory s lomeným oblúkom sú farebne zvýraznené.

Kostol Panny Márie Pomocnice – rímsko - katolícky,

je z roku 1907 je secesný s prvkami neoromantizmu. Je to jednodňová stavba s polygonálnym uzáverom a do štítového priečelia prestavanou vežou. Stropy rovné, vonkajšia architektúra dotvorená náročnou bosážou a na veži náročnými pilastrami, ktoré sú farebne zvýraznené. V podstreší veže dvojfarebný zuborezový vlys, na ktorý dosadá ihlancová strecha s trojhrannými štítmí. Interiér je taktiež secesný. Prestavba na súčasnú modernú podobu sa uskutočnila v roku 1982. Terajšia veža bola postavená v r. 1993.

Budova bývalého okresného súdu

Zástavba sídla sa realizovala okolo cestnej komunikácie a vodného toku, na ktorú bola postupne naviazaná uličná sieť.

Morfológia sídla má zvltný reliéf, čo prispieva atraktivite krajinného obrazu a dynamike zástavby.

Bytová výstavba formou rodinných domov je riešená v západnej a južnej polohe intravilánu dokompletovaním uličnej siete (60 stav. pozemkov) a v rozptyle súčasnej zástavby (29 parciel). Navyiac v JZ a východnej polohe sú uvažované rezervné plochy pre výhľadový rozvoj sídla.

Zmeny v koncepcii by sa v budúcnosti mali zaoberať najmä humanizáciou verejných priestorov v centre sídla., školského areálu a futbalového ihriska.

2.EKONOMICKÉ PREDPOKLADY ROZVOJA OBCE

Ekonomický rozvoj obce má predpoklady v existujúcich i navrhovaných výrobných zariadeniach, v poľnohospodárskom pôdnom fonde, aj v komerčných službách.

Existujúce súbory výroby a služieb:

- poľnohospodársky dvor,
- obchody a služby v centre obce,
- živnostenské prevádzky v rodinných domoch.

V budúcnosti sa uvažuje s:

- reštrukturalizáciou produkcie v hospodárskom dvore,
- 2 areálmi pre podnikateľskú činnosť, resp. v kombinácii bývania a menších
- výrobní, resp. prevádzok.
- rozvoj obchodu a služieb v rodinných domoch,
- novým strediskom obchodu a služieb,
- rozvojom komerčných služieb
- možnosť vybudovania malej vodnej elektrárne na Hornáde
- chovný rybník, rybník na rekreačné využitie.

Zatiaľ nie je overená možnosť zriadenia rekreačného zariadenia na báze termálnej vody z vrtu v severnej časti katastrálneho územia.

3.POĽNOHOSPODÁRSKA VÝROBA

Poľnohospodárska pôda v katastrálnom území Ždane je v súčasnosti obhospodarovaná dvoma súkromnými poľnohospodárskymi spoločnosťami a veľkú časť výmery obhospodarujú samostatne hospodáriaci roľníci, ako aj pôvodní majitelia pôdy.

Poľnohospodársky pôdny fond tvoria prevažne hnedozeme, miestami erodované, veľmi produkčné.

Bývalý hospodársky dvor Poľnohospodárskeho družstva sa v súčasnosti predstavuje na Agroturistickú farmu.

Hospodársky dvor Agrofarmy, ktorá sa buduje pre agroturistické aktivity, po prebudovaní hlavného objektu na koniareň, bude umožňovať aj jazdenie v areáli dvora a v blízkom okolí.

Jestvujúce budovy budú využívané na ukážky chovu domácich zvierat: kone, poníky, ovce, kozy, ošípané, vodná hydina, hrabavá hydina, zajace. Okrem agroturistického využitia areálu, firma hospodári na 1855 ha poľnohospodárskej pôdy z toho 1089 o. p. a 766 TTP.

Rastlinná výroba – produkcia husto siatych obilovín, zemiaky, kukurice.

TTP výroba sena a pasenie HD.

Živočíšna výroba – chov kráv BTM, jalovic a výkrm ošípaných.

4.PRIEMYSELNÁ VÝROBA

Priemyslová výroba je navrhnutá do dvoch výrobných areálov, komunikačne dobre prístupných a napojiteľných na technickú infraštruktúru. Predpokladá sa zriadenie menších prevádzok a závodov, ktoré nebudú mať negatívny vplyv na prostredie s kombináciou bývania v rodinných domoch.

Ako rezerva sa uvažuje s ťažbou piesku v lokalite miestneho ťažobného priestoru pre miestne potreby.

5.REMESELNÁ VÝROBA A KOMERČNÉ SLUŽBY

Zariadenia tejto skupiny sú navrhované v účelových objektoch v centre obce a v bifunkčných rodinných domoch.

Rozvoj tých služieb, ktoré v súčasnosti nemožno kvantifikovať a špecifikovať, (finančníctvo a pod.) sa navrhuje do prístavby a nadstavby kultúrneho domu.

Ostatné živnostenské prevádzky budú realizované v rámci areálov rodinných domov. Jedná sa o tieto predpokladané činnosti: holič a kaderník, krajčírstvo, zberne, stolárstvo, malé stavebníctvo, kamenárstvo, sklárstvo, zámočníctvo, obchody, autoservis a pod.

6.OBČIANSKE VYBAVENIE

V rámci občianskeho vybavenia sa navrhuje postupná rekonštrukcia existujúcich a dostavba tých zariadení, ktoré zatiaľ v obci chýbajú.

Obec Ždaňa má strediskovú funkciu v rámci školstva. Vyššia vybavenosť sa predpokladá čiastočne v Čani, ale vzhľadom na dochádzkovú vzdialenosť hlavne v Košiciach.

Školstvo:

Materská škola má 2 triedy o kapacite 40 detí v účelovom objekte. Navrhuje sa prístavba jednej triedy a rekonštrukcia celého objektu MŠ, resp. umiestnenie MŠ v iných, už vybudovaných priestoroch.

Existujúca 9/18 triedna Základná škola je organizačne rozčlenená na štátnu a cirkevnú školu,

s počtom žiakov spolu približne 310. Kapacita školskej budovy a areálu školy je však vyššia a v súčasnosti úplne vyhovuje.

Regionálna Špeciálna základná škola internátna sídli v budove bývalého Okresného súdu (1906), ktorá prešla viacerými úpravami.

Kultúra:

Kultúrne zariadenie je v účelovom kultúrnom dome (spoločenská sála o kapacite 250 miest), kde sa nachádzajú aj priestory pre ostatné kultúrne aktivity (knihnica a videopožičovňa).

V obci stoja dva kostoly (rímsko-katolícky a reformovaný).

Šport a rekreácia:

V existujúcom futbalovom areáli o rozlohe 2,58 ha sa navrhuje dostavba šatní a tribúny. Ďalší športový areál sa nachádza v areáli ZŠ, ktorý je navrhnutý na dokončenie tak, aby mal tieto ihriská:

- ihrisko pre loptové hry
- 2 tenisové kurty
- 1 volejbalové ihrisko
- spevnená plocha pre možnosť vytvorenia ľadovej plochy v zimných mesiacoch

V prípade vyhovujúcej termálnej vody z vrtu v severnej časti k.ú. obce možno uvažovať s výstavbou rekreačného zariadenia. Reálnosť tohto zámeru treba dokumentovať osobitnou štúdiou.

Verejná zeleň sa navrhuje:

- v centre obce,
- na oboch cintorínoch,
- na ploche bývalého židovského cintorína, ktorý sa navrhuje pietne parkovo upraviť.

V severnej časti obce v náväznosti na intravilán sa navrhuje záhradkárska lokalita o kapacite 29 parciel.

Zdravotníctvo a zdravotný stav obyvateľstva

V obci sa nachádza malé zdravotné stredisko, ktorého kapacita -1 ambulancia praktického lekára a 1 ambulancia zubného lekára zatiaľ vyhovujú požiadavkám. Vo výhľade sa uvažuje s možnosťou zriadenia 1 - 2 ambulancií v rodinných domoch lekárov. Takisto lekáreň sa uvažuje v rámci bifunkčného rodinného domu.

U niektorých ochorení, ktorými trpí obyvateľstvo obce, aj keď sa jedná o multifaktoriálne ochorenia, je jednoznačne preukázateľný vplyv vonkajšieho stavu životného prostredia, ktorý je možné zúžiť na vplyv pitnej vody a vplyv znečistenia ovzdušia. K takýmto ochoreniam patria nádorové ochorenia tráviaceho traktu (najmä nádory hrubého a tenkého čreva), u ktorých môže byť vyvolávacím faktorom pitná voda, pôda obsahujúca dusičnany a dusitany, prípadne iné karcinogénne polutanty a chronické ochorenia dýchacích ciest, konkrétne chronický zápal priedušiek, astma a alergie dýchacích ciest, na ktorých vzniku sa podieľa vo významnej miere znečistené ovzdušie.

Podľa údajov praktického lekára v obci Valaliky, ktoré sú iste porovnateľné aj so stavom v obci Ždaňa, so spádovou oblasťou zahŕňajúcou Valaliky, Geču a Kokšov-Bakšu, do ktorej patrí 2200 osôb starších ako 18 rokov vedených v lekárskej evidencii, v období od 1.1. do 10.10.2000 bol zistený nasledovný počet pacientov:

zhubné nádory 23 (z toho 3x nádor hrubého čreva, 2x nádor tenkého čreva, 3x nádory krvi), nezhubné nádory 10, alergie dýchacích ciest 26, chronický zápal priedušiek 49, astma 13.

Percentuálne zastúpenie týchto ochorení v dospeljej populácii vyššie uvedenej časti regiónu Horný Abov, ktorá patrí v rámci SR k oblastiam s najhorším životným prostredím, dosahuje 1,04 % pre zhubné nádory, 1,18% pre alergie dýchacích ciest, 2,23% pre chronický zápal priedušiek a 0,59 % pre astmatické ochorenia.

Štatistika detských lekárov (Čaňa)

Ambulancia detského lekára v Čani je spádovou oblasťou pre viacej obcí: Čaňu, Ždaňu, Trstené pri Hornáde a Gyňov.

Vplyv životného prostredia, konkrétne znečistenia ovzdušia sa v tejto oblasti prejavuje u detí zvýšeným výskytom týchto ochorení:

- ochorenia horných dýchacích ciest - 2600 ochorení na 12500 vyšetrených pacientov
- zápal pľúc (pneumónie)..... 98 ochorení
- zápaly priedušiek (bronchitídy).....1165 ochorení
- alergické ochorenia..... 120 prípadov (z toho alergická nádcha 95 prípadov, astmy 15 príp., ekzémy 10 prípadov)

Sociálna starostlivosť:

V rámci sociálnej starostlivosti sa navrhuje Dom opatrovateľskej služby s kapacitou 8 - 10 lôžok v niektorom nevyužívanom rodinnom dome, resp. po prestavbe, v niektorej z vhodných obecných budov. Klub dôchodcov je možné v prípade potreby zariadiť v priestoroch kultúrneho domu. Obec v súčasnosti zabezpečuje rozvoz stravy pre dôchodcov, pričom k stravnej jednotke úmerne prispieva. Strava sa zabezpečuje

v školskej jedálni zriadenej pri ZŠ . Kapacita rozvozu obedov v súčasnosti vyhovuje a do budúcnosti je možné v prípade záujmu ju ešte rozšíriť.

Administratíva a ostatné zariadenia:

Priestory pre administratívu obce a prenesené funkcie štátnej správy vrátane matričného úradu už nevyhovujú modernému chápaniu výkonu samosprávnych činností obce.

Do budúcnosti je potrebné premiestniť obslužnú časť priestorov obecného úradu a poštového úradu do centra obce vhodnou prestavbou budovy kultúrneho domu, resp. iných priestorov. Existujúce cintoríny majú zatiaľ dostatočné plošné rezervy. Na cintoríne reformovanej cirkvi je postavený spoločný dom poslednej rozlúčky - Dom nádeje, o kapacite 140 miest .

7.SPOLUPRÁCA S ORGANIZÁCIAMI A ZDRUŽENIAMÍ V OBCI

Aj keď v obci je pomerne málo organizácií, spolupráca samosprávy s tými, ktoré existujú, je veľmi dobrá.

Je to napríklad spolupráca s miestnymi školami - či už je to pomoc pri zabezpečovaní kultúrneho programu na rôzne slávnostné príležitosti, ako je Deň matiek, Deň detí, Mesiac úcty k starším, Vianočná akadémia a pod.

Školy tiež pomohli pri príprave podkladov pre projektovú dokumentáciu výstavby Komunitného parku . Nezanedbateľná je aj spolupráca pri udržiavaní čistoty v okolí areálu školy v rámci pracovného vyučovania. Miestna ZŠ je zapojená aj do projektu "Staráme sa o svoju rieku" .

Dobrá spolupráca je aj s futbalistami miestnej TJ Hornád Ždaňa, ktorí okrem toho, že sa snažia o udržanie a rozvoj športovej aktivity v obci, sú ochotní pomôcť podľa potreby , napr. pri oprave a natieraní strechy obecného zdravotného strediska.

Členovia Poľovníckeho zväzu a Zväzu ochrancov prírody a krajiny, ktorí boli nápomocní pri budovaní náučného chodníka a pomáhajú pri jeho udržiavaní.

Okrem spomínaných organizácií pôsobiacich v obci sú tu aj dve občianske združenia: Slovenský zväz telesne postihnutých a Slovenský zväz zdravotne postihnutých, tzv. Martinský zväz, ktorých základné organizácie združujú takmer 120 miestnych občanov. Sú to prevažne invalidní dôchodcovia, občania ťažko zdravotne postihnutí rôznych vekových kategórií a dôchodcovia, ktorí, keďže v obci nie je klub dôchodcov, sú radi, že sa môžu spoločne stretávať pri rôznych príležitostiach, ako sú napr. spoločné zájazdy na termálne kúpaliská, alebo sa zúčastňujú na rôznych rekreáciách a rekondičných pobytoch prostredníctvom jednotlivých zväzov.

Aj miestni podnikatelia majú záujem o dianie v obci a vychádzajú jej vedeniu v ústrety. Príkladom toho je finančná pomoc pri zabezpečovaní rôznych aktivít, ako to

bolo v prípade osláv 777. výročia obce a každoročne sa konajúcich výročných jarmokov .

8.STAV ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA V OBCI A OKOLÍ

Oblasť južnej časti košickej kotliny, tradične nazývaná ako "Horný Abov", patrí medzi najviac zaťažené oblasti na Slovensku. V tejto oblasti sa nachádza niekoľko zdrojov znečistenia životného prostredia, ktoré patria medzi najväčšie v našej republike.

Podľa oficiálnych údajov, najväčším bodovým zdrojom znečistenia ovzdušia na Slovensku sú US STEEL, najväčším bodovým zdrojom znečistenia povrchových vôd na Slovensku je

ČOV Kokšov Bakša. Medzi veľké zdroje znečistenia životného prostredia patrí aj Tepláreň Košice. Najvýraznejší negatívny vplyv na čistotu ovzdušia má Spaľovňa TKO Košice - Krásna.

Spaľovňa používa zastaralú technológiu, je vybavená iba jednostupňovým čistením spalín, to znamená, že sa zachytáva iba popolček. Plynné splodiny unikajú komínom do ovzdušia.

Množstvo a skladba škodlivín emitovaných spaľovňou do ovzdušia sú okrem toho ovplyvňované aj množstvom a skladbou spaľovaného odpadu. V spaľovanom odpade sa nachádza množstvo látok, ktoré pri spaľovaní uvoľňujú jedovaté a karcinogénne látky, napríklad dioxíny a furány. Okrem plynných látok produkuje spaľovňa aj tuhé častice, prenášajúce najmä ťažké kovy a prudko jedovaté polychlórované bifenyly. Tieto látky sa dostávajú do pôdy a odtiaľ do potravín.

Celá oblasť je navyše intenzívne poľnohospodársky využívaná, čo predstavuje ďalší plošný zdroj znečistenia najmä podzemných vôd. Celkový zlý stav životného prostredia sa premieta aj v zhoršenom zdravotnom stave miestnej populácie, najmä detí, ktoré sú v nadmernej miere postihované chorobami dýchacích ciest a alergiami.

Vo viacerých obciach Horného Abova nie je zavedený vodovod a zásobovanie domácností pitnou vodou je zabezpečované z individuálnych studní. V Ždani je síce vybudovaný verejný vodovod, avšak voda v studniach je väčšinou zdravotne závadná a nespĺňa normy pre pitnú vodu.

Uvedené veľké zdroje znečistenia slúžia vo veľkej miere najmä Košiciam. Všetky tieto zdroje znečistenia sa nachádzajú južne od Košíc, pričom vplyvom poveternostných podmienok je znečistenie unášané do obcí Horného Abova.

Podobná situácia je aj so znečistením vôd - kontaminované povrchové aj podzemné vody majú hlavný smer prúdenia približne zo severu na juh. Obce v tomto regióne sú teda do istej miery "ekologickou kolóniou" mesta Košice.

Samotná obec okrem vonkajších vplyvov trpí aj záťažou starej, v súčasnosti už nevyužívanej skládky odpadu. Na túto skládku sa neriadene vyvážal odpad z obce niekedy už od konca šesťdesiatych rokov a nebude ľahké sa s touto záťažou vysporiadať.

Je však potešujúce, že skládka sa už dnes nezaváňa a vedenie obce sa vážne zamýšľa nad jej rekultiváciou. Samotná obec to však v súčasných ekonomických podmienkach len ťažko zvládne a bude potrebné využiť podporné projekty štátu, resp. EÚ.

Zmenami v systéme prístupu k nakladaniu s odpadom je však potrebné sa neustále zaoberať, najmä s ohľadom na vznik malých nepovolených skládok, nakoľko časti obyvateľstva ešte stále chýba dostatočné uvedomenie. Prínosom je však zavedený zber vytriedených odpadov, ktorý obec ponúka obyvateľstvu už od roku 1995 za výhodných podmienok a dnes už prakticky neexistuje druh odpadu, ktorý by občan nemohol odovzdať, resp. zlikvidovať legálne. Žiaľ, nemotivačne pôsobí nový zákon o odpadoch a tu je dôležitá úloha obce, ako dokáže spolu so svojimi obyvateľmi nedostatky uvedeného zákona eliminovať.

9. VÝSLEDKY SWOT ANALÝZY V OBCI ŽDAŇA	
<ol style="list-style-type: none"> 1. ODKANALIZOVANIE OBCE, VÝSTAVBA ČOV 2. RIEŠENIE PROBLÉMU NÁKLADNEJ DOPRAVY CEZ OBEC 3. ÚPRAVA KORYTA POTOKA 4. REKONŠTRUKCIA MIESTNYCH KOMUNIKÁCIÍ, VÝSTAVBA CHODNÍKOV 5. PODNIKATEĽSKÉ AKTIVITY V OBCI, PRACOVNÉ PRÍLEŽITOSTI 6. VYTVORENIE ODDYCHOVÉHO AREÁLU V LOKALITE "HARŠAŠ", ĎALŠIE ŠPORTOVISKÁ, FITNES 7. VZTVÁRANIE LOKALITY PRE ĎALŠIU IBV, STAVEBNÉ POZEMKY, 8. NOVÉ BYTOVÉ DOMY A GARÁŽE 9. ZVÝŠENIE PRIETOKU VODY V POTOKU, ODVOD DAŽĐOVEJ VODY Z POVRCHU VOZOVIEK 	
Silné stránky	Slabé stránky
<p>... Hornád, možnosti rybolovu a ďalšieho rekreačného využitia</p> <p>... 2 základné školy (nielen pre obec)</p> <p>...existuje koncepcia rozvoja obce : UPD</p> <p>...priestory pre rekreačné využitie : "Haršaš"</p>	<p>... chýba kanalizácia a ČOV</p> <p>... prieťah štátnej cesty cez obec :hluk, prach vibrácie, neprehľadná križovatka pri kostole</p> <p>... negatívny vplyv Poľnohospodárskeho družstva na ŽP obce</p> <p>... chýbajú pravidelné kultúrne aktivity</p> <p>... slabé využitie športového areálu</p> <p>... neupravené okolie ZŠ</p> <p>... chýbajú podnikateľské aktivity : výroba hrobiek, fitness, ťažba štrkov</p> <p>... vypúšťanie odpadov na verejné priestranstvo</p> <p>... chýbajú stavebné pozemky</p> <p>... slabá aktivita občanov, nezáujem o veci verejné</p> <p>... zlá komunikácia, informovanosť vo vzťahu občania a samospráva</p>
Príležitosti	Riziká

<ul style="list-style-type: none"> ... riešenie problematiky štátnej cesty v regionálnych súvislostiach ... spolupráca obce so školami ... využitie areálu Poľnohospodárskeho družstva na podnikateľské aktivity ... využitie športového areálu aj pre záujemcov z vonku ... úprava okolia ZŠ a iných priestranstiev ... ťažba štrkopieskov ... výstavba rodinných domov ... realizácia oddychového areálu "Haršaš" ... realizácia kultúrnych podujatí ... využitie Hornádu pre rekreačné aktivity v rámci mikroregiónu(splavovanie, reštaurácia) 	<ul style="list-style-type: none"> ... dlhodobá ťažba štrkopieskov v celom regióne ... chýbajú organizátori ... neznáme zámery družstva, potreba ponuky ... chýba organizátor, reklama, potrebné úpravy a vybavenie ... potreba odborného podkladu, potreba zainteresovanosti občanov ... aktivity vodohospodárskeho podniku ... nejasné vlastnícke vzťahy, chýba infraštruktúra ... chýba organizátor, koncepcia ... oslabenie tradícií, nezáujem občanov ... chýba koncepcia, potreba koordinácie s ďalšími obcami
---	--

10. KRÁTKODOBÉ A DLHODOBÉ CIELE ROZVOJA OBCE

Ciele v oblasti ekonomika

- ...agroturistika
- ...pestovanie netradičných plodín
- ...platené služby obyvateľstvu
- ...obecná kompostáreň, drvička
- ...malá vodná elektrárň
- ...chovný rybník, reštaurácia

Ciele v oblasti životného prostredia, úprava okolia

- ...výstavba kanalizácie
- ...výstavba ČOV (obecná)
- ...čisté okolie obce, likvidácia nelegálnych skládok, skládka pri Hornáde, severný svah furče
- ...miestny park (zeleň, lavičky, ohnisko, fontána, amfiteáter)
- ...oprava povrchu miestnych komunikácií
- ...zatraktívnenie zastávok SAD, (drevo, liatina, kovanie)
- ...obecné fitness centrum
- ...chodníky popri štátnej ceste
- ...park pri predajni "Tesco"
- ...čistý potok, (riešiť odpady zo septikov do potoka)
- ...čisté zarybnené jazierka za Hornádom
- ...kúpalisko

Ciele v oblasti kultúra, šport, mládež, sociálne istoty, bezpečnosť, služby

- ...klubová činnosť,(chovatelia, pestovatelia, športovci, dôchodcovia)
- ...predĺženie trasy MHD až do obce
- ...káblova TV, miestny infokanál, internet
- ...častejšie kultúrne podujatia (kino, divadlo, koncerty)
- ...oživiť spoločenský život, pokračovať v organizovaní jarmokov, výstav, ľudových veselíc
- ...nadviazať družobný styk s Dolnou a Hornou Ždaňov
- ...posilniť dopravu SAD v dňoch pracovného voľna
- ...zlepšiť osvetlenie v obci, zvlášť uličky okolo školy
- ...naokruhovných uliciach /Centrum, Furča urobiť spomaľovače/
- ...IBV - stavebné pozemky

...voľné plochy - malé ihriská
...dopravné ihrisko
...lepšie využitie športového areálu školy a telocvične
...vybudovanie Obecného fitness

Ciele súvisiace s rozvojom mikroregiónu Hornád

...regionálny hospodársky dvor /mliekárň, bitúnok apod./
...čistá voda v Hornáde /mestská ČOV K. Bakša, čistá Olšava, čistá Torysa
...spaľovňa v K.Bakši - III.stupeň čistenia spalín
...odkloniť trasu štátnej cesty Čaňa - Nižná Myšľa mimo obec
...regionálna agroturistika
...hranícny prechod v Skároši
...chodník pre cyklistov achodcov /aj kočíky/ vedľa štátnej cesty v úseku Ždaňa - Čaňa
...náučný chodník - sprievodcovské služby
...oživenie tradičných ľudových remesiel /košíkárstvo, tkáčstvo, kováčstvo a pod./

11. REALIZÁCIA PROGRAMU DO 30. 11. 2003

Úvod.

Po voľbách do samosprávy obce v roku 1990 došlo k podstatným zmenám v organizácii života v obci. Úplne sa zmenil systém riadenia práce na obecnom úrade, aj spôsob práce obecného zastupiteľstva. Poslanci získali nové kompetencie a právomoci, ale tiež aj zodpovednosť pred svojimi občanmi.

V tomto období bolo potrebné vyriešiť množstvo nakopených problémov. Väčšinu týchto problémov sa vďaka snahe vedenia obce, ako aj aktívneho prístupu zo strany poslancov, podarilo odstrániť počas dvoch volebných období /1990 - 1998/, preto po voľbách v roku 1998 vznikol priestor na zmenu pohľadu na ďalší rozvoj obce.

Ukázalo sa, že pre ďalší rozvoj obce je nevyhnutná ďalšia zmena prístupov nielen zo strany vedenia obce, ale aj zo strany poslancov OZ. Bolo potrebné nájsť také metódy a formy práce, aby do plánovania programov na rozvoj obce boli zapojení v prevažnej miere samotní občania.

Preto hneď po voľbách do samosprávy sa poslanci OZ, na základe aktivity starostu obce, rozhodli pri tvorbe programu rozvoja obce nielen definovať problémy, ale aj zabezpečiť trvalý rozvoj obce, vychádzajúc pritom z potrieb a želaní občanov.

Tak došlo na jednom z prvých zasadnutí OZ k stanoveniu stratégie tvorby Plánu rozvoja obce na roky 1999 až 2003, kedy starosta obce a poslanci formou "brainstormingu" definovali najakútnejšie problémy v obci. Tieto rozdelili podľa charakteru do niekoľkých skupín, podľa naliehavosti určili ich prioritizáciu a podľa doby potrebnej na realizáciu ich rozdelili na úlohy krátkodobé a dlhodobé. Zároveň sa poslanci rozdelili do jednotlivých obvodov v rámci obce, aby tak mohli lepšie viesť diskusiu s občanmi. Po aktívnych rozhovoroch s občanmi bol na zasadnutí OZ dňa 22.3.1999 schválený Rámcový plán sociálno ekonomického rozvoja obce na roky 1999 až 2003.

V apríli 1999 poslanci OZ schválili aktivity vo vzťahu k občanom obce v súvislosti s riešením konkrétnych úloh Programu rozvoja obce ako napr. verejné zhromaždenie, anketa, miestny rozhlas, osobné návštevy poslancov v domácnostiach, zapojenie detí a mládeže prostredníctvom spolupráce so školami a pod.

V októbri 1999 prišli na zasadnutie OZ zástupcovia o.z. SOSNA s informáciou o transformácii Programu rozvoja obce na rozvojový strategický plán trvalej udržateľnosti v rámci Lokálnej Agendy 21.

Poslanci v snahe zapracovať do Programu rozvoja obce problémy a úlohy zo všetkých oblastí života obce, pripravili pre obyvateľov Anketu - dotazník, kde každý občan mal možnosť na návratke vyjadriť sa k akémukoľvek problému týkajúcemu sa ľubovoľnej oblasti života v obci. Všetky pripomienky a návrhy boli zapracované do tohoto programu a jednotlivé úlohy boli rozdelené do troch oblastí :

- kultúrno spoločenská činnosť
- ochrana a tvorba životného prostredia
- rozvojové programy

V oblasti ochrany a tvorby ŽP sa poslanci zamerali hlavne na údržbu verejných priestranstiev, vyčistenie koryta potoka pretekajúceho obcou, likvidáciu nelegálnych skládok tuhého komunálneho odpadu, rozširovanie zóny zelene v obci, úpravu centra obce, v rámci spolupráce so školami zapojenie detí a mládeže na ochrane a tvorbe ŽP v obci.

Cieľ 2.5. Komunitný park

Občania Ždane vyjadrili svoju podporu myšlienke zriadenia malého komunitného parku (ako rekreačné centrum a spoločné, neutrálne miesto kde sa ľudia môžu stretávať, diskutovať navzájom a zároveň relaxovať) a už diskutovali o tom, ako by mal ten park vyzeráť. Plocha parku je 0,5 ha a park je umiestnený v centre obce.

V parku budú rásť pôvodné druhy stromov a park má tiež malé jazierko, lavičky, ohnisko a malý prírodný amfiteáter pre rôzne príležitosti.

Príprava

Na základe vyššie uvedeného bol uskutočnený prieskum poslancov medzi občanmi v jednotlivých obvodoch v súvislosti s pripravovanou akciou "Úprava centra obce - výstavba komunitného parku".

Ďalším krokom bola **Anketa** týkajúca sa **Vízie obce** v rámci LA21. Poslanci v rámci svojich obvodov navštívili jednotlivé domácnosti s anketnými lístkami a občania mali možnosť, okrem iného, vyjadriť sa aj k pripravovanej akcii "Úprave centra obce - výstavbe komunitného parku. Keď bola anketa spracovaná, vyhlásili v **miestnych základných školách súťaž vo výtvarnom spracovaní projektu pod názvom "Oddychová zóna očami detí"**. Súťaž vyhodnotili poslanci na mimoriadnom zasadnutí OZ a najkrajšie práce boli odmenené. Na základe týchto námetov bolo **zadané vypracovanie projektu**, ktorý vypracovala **Ing. Arch. Šuková v spolupráci s o.z. SOSNA**, pričom rozpočet na realizáciu projektu bol vo výške **80 000.-Sk**.

Obec v snahe získať potrebné financie, obrátila sa prostredníctvom Slovenskej agentúry životného prostredia s požiadavkou do Programu obnovy dediny o dotáciu. Medzirezortná Komisia pre Program obnovy dediny schválila na realizáciu Úpravy centra obce dotáciu pre rok 2001 vo výške 50 000.-Sk.

Okrem dotácie získala naša obec aj "Osvedčenie o účasti obce v Programe obnovy dediny". Osvedčenie bude slúžiť obci v zmysle uznesenia vlády SR č. 222/1997 ako podporné kritérium pri žiadostiach obce o dotácie zo štátnych fondov v správe rezortov pôdohospodárstva, hospodárstva, kultúry, dopravy, pôšt a telekomunikácií, školstva a životného prostredia.

Realizácia.

V prvej etape bolo vybudované kamenné ohnisko s lavičkami určené na stretávanie občanov či už v rámci aktivít Obecného zastupiteľstva alebo obce, ako napríklad spoločné opekanie, alebo individuálne v rámci využívania voľného času obyvateľov.

Terénne práce boli prevedené robotníkmi zamestnanými na verejnoprospešných prácach. Jazierko s fontánou stavali tiež pracovníci VPP v spolupráci s poslancami a miestnymi občanmi, najmä p. Júliusa Bindu, Štefana Ružičku, Milana Lukáča, Stanislava Lakatoša, Gabriela Veréba.

Kameň na stavbu ohniska, lavičiek a stolov bol použitý z neďalekého lomu v Ruskove, na lavičky bol použitý materiál z recyklovaných plastov vzbieraných prostredníctvom separovaného zberu aj v našej obci, drevo, štrk a zemina boli použité z miestnych zdrojov za spoluúčasti firiem pôsobiacich, resp. sídliačich na území obce ako napríklad ŽPSV a.s. v Čani, Agrosopol s.r.o., alebo podnikateľov, a to Vladimír Poľak a iní.

Na záver bola uskutočnená výsadba okrasných rastlín a drevín. Toto sa uskutočnilo v úzkej spolupráci so Základnou školou, ktorá venovala okrasné dreviny. Zároveň bola zrealizovaná verejná zbierka okrasných drevín v obci a niektorí občania venovali prebytočné okrasné kríky či stromčeky.

Je potrebné ešte vykonať :

- výstava fotografií z priebehu prípravných a realizačných prác sprístupnená verejnosti
- spracovanie informačných materiálov, propagácia akcie, hlavne procesu prípravy a realizácie v obci a v blízkom okolí

Záver.

Tento komunitný park má spoločenský, kultúrny, environmentálny aj vzdelávací význam. Spoločenský význam zahŕňa podporu budovania komunity, park by mal byť príjemným, verejným miestom, kde sa budú stretávať občania. . Občania Ždane sa budú vzdelávať prostredníctvom informačných panelov, ktoré budú porozmiestňované v parku a budú zamerané na prírodné hodnoty, históriu a kultúrne dedičstvo Ždane a jej okolia.

Cieľ 2.7. Zastávky SAD

Dôvod projektu.

- zlepšenie atraktivity prostredia obce
- zlepšenie úrovne a kultúry cestovania občanov
- aktívne zapojenie občanov do realizácie aktivít Programu rozvoja obce

Východzie podklady :

- vízia občanov
- realizačný návrh komisie Obecného zastupiteľstva pre tvorbu a ochranu životného prostredia
-

Cieľové skupiny :

- občania obce Ždaňa
- cestujúci obce Skároš
- cestujúci obce Trstené p.H.

Podrobný popis navrhovaných aktivít.

Cieľom a víziou je vybudovať nové atraktívne autobusové zastávky (celkom dve) s využitím prirodzeného potenciálu obce a blízkeho okolia
(práca občanov , stavebný materiál – blízky les, kameň – blízky kameňolom v obci Skároš)

- **na základe pozitívneho ohlasu na už zrealizovanú rekonštrukciu autobusovej zastávky získať ďalších občanov a partnerov pre ďalšiu realizáciu**
- materiálne technické zabezpečenie realizácie
- výber remeselníkov cez Okresný úrad práce
- realizácia rekonštrukcie zastávky 1
- realizácia rekonštrukcie zastávky 2
- propagácia postupu realizácie v obci a mikroregióne Hornád
- vyhodnotenie aktivít (fotodokumentácia, Obecné zastupiteľstvo)

Cieľ 3.4. Organizovanie jarmokov

Obecné zastupiteľstvo každý rok organizuje Výročný Ždaňanský jarmok za bohatej účasti občanov. Súčasťou jarmoku je bohatý kultúrny program, športové súťaže, občerstvenie, opekačka a ľudová veselica.

Aktualizácia Programu sociálneho a hospodárskeho rozvoja obce – November 2003

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce ŽDAŇA

Aktualizácia : november 2003

1. PRIORITIZÁCIA CIEĽOV PODĽA NALIEHAVOSTI RIEŠENIA

1.1. OBDOBIE ROKOV 2004 - 2006

CIELE	AKTIVITY		
	2004	2005	2006
1. EKONOMIKA			
1.1. Agroturistika	<ul style="list-style-type: none"> spracovanie projektu možností realizácia 	<ul style="list-style-type: none"> realizácia 	
1.6. Chovný rybník, reštaurácia	<ul style="list-style-type: none"> príprava zdrojov, majetkoprávne vysporiadanie pozemkov 	<ul style="list-style-type: none"> realizácia 	
2. OCHRANA A TVORBA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA			
2.1. Výstavba ČOV (stavba 1. ČOV)	<ul style="list-style-type: none"> príprava zdrojov 	<ul style="list-style-type: none"> realizácia 2. stavby (stoková sieť) ukončenie stavby 1. 	<ul style="list-style-type: none"> ukončenie 2. stavby
2.2. Výstavba kanalizácie (stavba 2. Stoková sieť)	<ul style="list-style-type: none"> príprava zdrojov realizácia stavby 1. 		
2.3. Plynofikácia kotolne ZŠ	<ul style="list-style-type: none"> príprava zdrojov realizácia stavby ukončenie stavby 		
2.5. Miestny park - Amfiteáter	<ul style="list-style-type: none"> projekt, realizácia 	<ul style="list-style-type: none"> výroba chodníkových dlaždíc 	
2.9. Výstavba chodníkov	<ul style="list-style-type: none"> príprava zdrojov 	<ul style="list-style-type: none"> priebežne 	<ul style="list-style-type: none"> realizácia stavby
2.11. Čistý potok (riešenie odpadov zo septikov do potoka)	<ul style="list-style-type: none"> priebežne 		<ul style="list-style-type: none"> priebežne
3. KULTÚRA, ŠPORT, MLÁDEŽ, SLUŽBY			
3.1. Prestavba K.D. na viacúčelové občianske zariadenie (K.D., OcÚ, klubová činnosť)	<ul style="list-style-type: none"> príprava projektu, zabezpečenie zdrojov, realizácia 		
3.3. Káblová TV, (miestny infokanáľ, internet)	<ul style="list-style-type: none"> príprava projektu, príprava zdrojov 	<ul style="list-style-type: none"> realizácia 	

3.9 IBV - stavebné pozemky	<ul style="list-style-type: none"> • spracovanie technickej dokumentácie • výkup pozemkov 	<ul style="list-style-type: none"> • realizácia 	
----------------------------	---	--	--

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce ŽDAŇA
Aktualizácia : november 2003

2. PRÍPRAVA REALIZÁCIE, MOŽNOSTI ZDROJOV (VLASTNÉ ZDROJE, ROZPOČET SR, FONDY EU)

Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR

SEKTOROVÝ OPERAČNÝ PROGRAM PRIEMYSEL A SLUŽBY

Priorita, opatrenia: 2.Rozvoj cestovného ruchu SR

Aktivity: -výstavba nových a rekonštrukcia existujúcich zariadení cestovného ruchu spravovaných samosprávami - polyfunkčné objekty pre cestovný ruch

Cieľ: 1.1 AGROTURISTIKA, ROZVOJ CESTOVNÉHO RUCHU V OBCI

-spracovanie štúdií a projektov cestovného ruchu

OPERAČNÝ PROGRAM ZÁKLADNÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Priorita, opatrenia: 2.1.Zlepšenie a rozvoj infraštruktúry na ochranu a racionálne využitie vôd

Aktivity: -Opatrenia na ochranu proti povodniam

Cieľ: 1.6. CHOVNÝ RYBNÍK, REŠTAURÁCIA

2.2.Zlepšenie a rozvoj infraštruktúry na ochranu ovzdušia

Aktivity: -Zmena palivovej základne zdrojov energie s dôrazom na nízko emisné a obnoviteľné zdroje

Cieľ: 2.3. PLYNOFIKÁCIA KOTOLNE ZŠ

2.3.Zlepšenie a rozvoj infraštruktúry

Aktivity: -Podpora aktivít v oblasti

Cieľ:

odpadového hospodárstva

separovaného zberu odpadov
-Uzatváranie a rekultivácia
riadených skládok odpadov

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce ŽDAŇA
Aktualizácia : november 2003

3.1.Budovanie a rozvoj občianskej
infraštruktúry v regiónoch

Aktivity: -Zatepl'ovanie budov, rekonštrukcia
striech, výmena okien,
rekonštrukcia fasád, výmena
sanitárneho vybavenia, bezbariérový
prístup

Cieľ: 3.1.PRESTAVBA KD NA VIAC
ÚČELOVÉ OBČIANSKE
ZARIADENIE (KD,OcÚ,
klubová činnosť)

3.4.Renovácia a rozvoj obcí
a zachovanie dedičstva vidieka

Aktivity: -Úprava verejných priestranstiev
parkov, chodníkov, potokov,
vodných plôch

Cieľ:2.11. ČISTÝ POTOK

Cieľ:2.9. VÝSTAVBA CHODNÍKOV
Cieľ:2.5. MIESTNY PARK
AMFITEÁTER

Ministerstvo životného prostredia SR
sekcia realizácie enviromentálnych
opatrení

PROGRAM NA PODPORU REALIZÁCIE
ENVIROMENRÁLNYCH OPATRENÍ

OBLASŤ A. : Ochrana ovzdušia a ozónovej vrstvy Zeme

Aktivita A /1:-Podpora projektov zameraných
na zmenu palivovej základne
v prospech enviromentálne

Cieľ:2.3.PLYNOFIKÁCIA
KOTOLNE ZŠ

OBLASŤ B. : Ochrana a racionálne využívanie vôd

Aktivita B/3 Ochrana vodných zdrojov. Čistenie
odpadových vôd v aglomeráciach
do 2000 ekvivalentných obyvateľov

Cieľ :2.1. VÝSTAVAB ČOV
2.2.VÝSTAVBA KANALIZÁCIE

3. NÁVRHY TRVALO UDRŽATEĽNÝCH AKTIVÍT V ŽDANI

Rozvoj malého cestovného ruchu

Vidiecka turistika sa zaraďuje medzi tzv. udržateľnú turistiku, čo znamená, že svojimi činnosťami pomáha zlepšovať kvalitu životného prostredia v obci, aj v okolitej prírode. Bolo by to v rozpore so základnými princípmi trvalo udržateľnej turistiky, pokiaľ by niekto znečisťoval Hornád, vytváral čierne skládky odpadov, chodil autom po lesných cestách a podobne. Priamym dôsledkom by bol pokles záujmu o turistiku v regióne. Predpokladom rozvoja vidieckej turistiky je totiž jednoznačne čisté životné prostredie (vrátane "ticha") a zachovaná príroda.

Všeobecné požiadavky na kvalitu životného prostredia pre účely agroturistiky :

- čisté ovzdušie bez priemyselných exhalátov a intenzívnej automobilovej dopravy
- zabezpečené zásobovanie nezávadnou pitnou vodou
- zabezpečená čistota vodných tokov a vodných plôch
- prostredie bez hluku a vibrácií spôsobených najmä cestnou, železničnou a leteckou dopravou
- vyriešenie problematiky likvidácie komunálnych a poľnohospodárskych odpadov.

Vidiecka turistika je orientovaná svojimi aktivitami jednak "dovnútra" obce:

- účasť na živote hospodárskeho dvora
- výroba domácich produktov (džem, syry a pod.)
- predvádzanie a výučba ľudových remesiel
- ukážky folklóru a podobne.

Nemenej dôležité sú však činnosti, ktoré sú viazané na okolitú krajinu a prírodu:

- zber lesných plodov a húb
- niektoré druhy športu (bežecké lyžovanie, horská cyklistika, kanoistika, jazda na koni,)
- poznávacie výlety do prírody a podobne.

Región Horného Abova je jedným z doposiaľ málo "objavených" oblastí na Slovensku. Príroda a krajina je v tejto oblasti (najmä v juhovýchodnej časti regiónu) pomerne dobre zachovaná.

Údolie Hornádu v tejto oblasti je súčasťou trans-európskej migračnej trasy sťahovavého vtáctva, je to teda ideálna lokalita pre pozorovanie vtáčích ťahov. Medzi významné ornitologické lokality patrí aj hniezdisko včelárika zlatého pri Ždani a pod.

V regióne sa nachádza je niekoľko chránených častí prírody: Myšlianske vrstvy, Myšlianska skala, Vyšnomyšlianska mokraď, Nižná Hutka, Trstinové jazero pri Kokšov

Bakši. Plánujú sa ďalšie chránené územia, napríklad sútok Torysy a Hornádu, ako aj vytvorenie bilaterálnej chránenej krajinnej oblasti Meandre Hornádu.

Celý región je zároveň mimoriadne bohatý na archeologické náleziská, počnúc osadou lovcov mamutov pri Barci, cez pohrebisko európskeho významu z mladšej doby bronzovej pri Nižnej Myšli, keltské, rímske a germánske opevnenia v okolí Nižnej Myšle až po odkryté zvyšky stredovekého kostolíka na lokalite Koscelek alebo ruiny Skárošského hradu. Tieto lokality by mohli tvoriť skvelú základňu pre rozvoj tzv. archeoturistiky, ktorej obľuba vo svete prudko narastá.

Praktickým príspevkom k spropagovaniu prírodných, kultúrnych a historických pamiatok a zaujímavostí v regióne, ale aj k zvýšeniu ekologického, kultúrneho a historického vedomia obyvateľstva bolo navrhnutie a vytvorenie Náučného chodníka Horný Abov. Tento náučný chodník, zameraný na okolie obcí Ždaňa, Nižná Myšľa a Skároš by mal podporiť aj rozvoj malého cestovného ruchu v regióne a zvýšiť záujem verejnosti o túto oblasť.

Spolupráca v oblasti ochrany životného prostredia, rozvoja cestovného ruchu a malého a stredného podnikania sa rozšírili aj za hranice. V poslednom období sa úspešne rozvíja spolupráca s maďarskými obcami, združenými v mikroregióne Hegyköz, pričom najužšie kontakty sú s obcami Hollóháza a Füzér.

Spoločné aktivity s partnermi v Maďarsku, zahrňujú vzájomnú výmenu informácií o životnom prostredí, kooperácia činností, vedúcich k zlepšeniu ŽP, výmena skúseností v oblasti odpadového hospodárstva, ochrane vôd, a podobne. Spoločným úsilím by miestni starostovia chceli dosiahnuť otvorenie hraničného prechodu pre malý pohraničný styk Skároš - Hollóháza, na historickej vínnej a porcelánovej ceste, čo by výrazne pomohlo rozvoju regionálneho cestovného ruchu ale aj celkovému zlepšeniu vzájomných vzťahov.

Krásna krajina a príroda regiónu Horného Abova môže byť pre mnohých návštevníkov hlavným "magnetom" a motívom pre ich pobyt. Aby tieto hodnoty mohli využívať aj budúce generácie, musíme ich v prvom rade chrániť a využívať naozaj citlivo. Všetky činnosti, ktoré sú viazané na krajinu a prírodu by sa mali preto vykonávať v súlade so zásadami ochrany prírody a krajiny a najmä v súlade s platnými zákonmi.

Spracovatelia : Občianske združenie SOSNA, Košice
Slovenská agentúra ŽP, pracovisko Košice
Obecné zastupiteľstvo v Ždani
Obecný úrad v Ždani

November 2003

**Aktualizácia PH SR
2006-2010**

1. Rozpracovanie cieľov na roky 2006 – 2010

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ždaňa
Rozpracovanie cieľov na roky 2006 – 2010

<i>Názov projektu</i>	<i>Popis projektu</i>	<i>Rozpočet projektu</i>	<i>Poznámka - rozpracovanosť</i>
<i>Kanalizácia Ždaňa</i>	Stoková sieť	80 mil. Sk	Projekt pre SP Projekt podaný v 2004 na výzvu „Interrec“ – zamietnutý Príprava stavebného povolenia
<i>Prestavba Kultúrneho domu na viacúčelové zariadenie obce</i>	-celková rekonštrukcia budovy -prístavba kuchyne -zriadenie internetového centra pre verejnosť -zriadenie vysunutého pracoviska ÚPSV a R	9,5 mil. Sk	Spracovaný projekt pre EU v r. 2005, Vydané SP Projekt podaný na Ministerstvo výstavby v 12/04, Zamietnutý v 09/06 V realizácii
<i>Rekonštrukcia povrchu miestnych komunikácií, výstavba chodníkov</i>	-rekonštrukcia asfaltových zvrškov -výstavba nových chodníkov	12,75 mil. Sk	Projekt podaný v 02/06 – neúspešne Potrebná aktualizácia
<i>Revitalizácia športového areálu</i>	Prestavba športového areálu na viacúčelové športovisko	3,6 mil. Sk	Projektový zámer Potrebná aktualizácia
<i>Rekonštrukcia fasády budovy Základnej školy</i>	Odstránenie havarijného stavu -zníženie energetickej náročnosti objektu	13,5 mil. Sk	V roku 2006 zrealizovaných 1,6 mil. Sk Potrebná aktualizácia
<i>Chodník pre peších a cyklistov medzi</i>	Chodník bude v dĺžke 1,2 km bude	12 mil. Sk	Projektový zámer

obcami Čaňa a Ždaňa	súčasťou vybudovanej cyklotrasy		Potrebná aktualizácia
výstavba chodníkov okolo prejazdného úseku štátnej cesty Ždaňa – Nižná Myšľa	-výstavba nových chodníkov	350 tis. Sk	Nie je kryté rozpočtom na rok 2007 Potrebná aktualizácia
Zastávka SAD „Pri kostole“	Pre spoje na U.S.Steel	100 tis. Sk	
Zastávka SAD „Pri škole“		80 tis. Sk	Projekt podaný na rok 2007 na Program obnovy dediny.....
Výstavba bytového domu – 24 b.j.		38 mil. Sk	Štátny fond rozvoja bývania, MVaRR SR
SPOLU		146,88 mil. Sk	

2. Program rozvoja bývania

Obsah

- I. Analytická časť
 - A. Analýza súčasnej úrovne bývania,
 - B. Demografický vývoj a prognóza,
 - C. Ekonomické podmienky rozvoja bývania,
 - D. Bilancovanie potrieb rozvoja bývania,
 - E. Zhodnotenie možností územia pre rozvojové zámery.
- II. Programová časť
 - A. Rámcové ciele rozvoja bývania na obdobie 10 rokov,
 - B. Program rozvoja bývania na 5 rokov.

ÚVOD

Program rozvoja bývania obce Ždaňa je strategickým dokumentom pre potreby samosprávy, ktorý sa požaduje v zmysle § 4 ods. 3 písmeno j) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov.

Funkcia obce v zmysle zákona č. 369/90 Zb. o obecnom zriadení v oblasti bývania je veľmi rôznorodá. V súvislosti s bývaním obec v zmysle §4 uvedeného zákona utvára a chráni zdravé podmienky a zdravý spôsob života a práce obyvateľov obce, chráni životné prostredie, ako aj utvára podmienky na zabezpečovanie zdravotnej starostlivosti, na vzdelávanie, kultúru, osvetovú činnosť, záujmovú umeleckú činnosť, telesnú kultúru a šport, obstaráva a schvaľuje územnoplánovacia dokumentáciu sídelných útvarov a zón, koncepciu rozvoja jednotlivých oblastí života obce, obstaráva a schvaľuje programy rozvoja bývania a spolupôsobí pri utváraní vhodných podmienok na bývanie v obci.

Tento dokument je spracovaný na konkrétne podmienky obce Ždaňa. Svojím zameraním vychádza z obsahu metodického pokynu MV RR SR č. 4/2006 z 19.5.2006 o programe rozvoja bývania obce a samosprávneho kraja.

Program rozvoja bývania obce Ždaňa vychádza z dvoch základných strategických dokumentov:

- Územný plán obce Ždaňa
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ždaňa

Cieľom programu rozvoja bývania obce Ždaňa je:

- analyzovať stav bývania v obci, identifikovať prednosti a nedostatky doterajšieho vývoja a to aj v širších súvislostiach bývania,

- v zmysle obcou vytýčených cieľov rozvoja, v súlade so zámermi dokumentov územného plánovania týkajúcich sa riešeného územia a s prihliadnutím na predpokladaný vývoj faktorov ovplyvňujúcich rozvoj bývania, navrhnúť spôsob krátkodobého a strednodobého riešenia rozvoja rozhodujúcich oblastí bývania v obci.

Stratégia rozvoja bývania v obci Ždaňa je zameraná na 3 oblasti:

- príprava územia,
- výstavba bytov,
- zlepšenie kvality bývania.

Základné socioekonomické charakteristiky

Ukazovateľ	Hodnota
Kód obce	522261
Názov okresu	Košice - okolie
Názov kraja	Košický
Štatút obce	obec
PSČ	044 11
Telefónne smerové číslo	055
Prvá písomná zmienka o obci - meste - rok	1270
Nadmorská výška obce - mesta v m	178
Celková výmera územia obce [m ²]	5 513 762
Hustota obyvateľstva na km ²	240

Z rozhodnutia ministra výstavby a regionálneho rozvoja SR č. 3/2007 zo 6. júna 2007

V súvislosti s princípom územnej koncentrácie v Národnom strategickom referenčnom rámci na roky 2007 – 2013 bol stanovený zoznam Pólov rastu nasledovne:

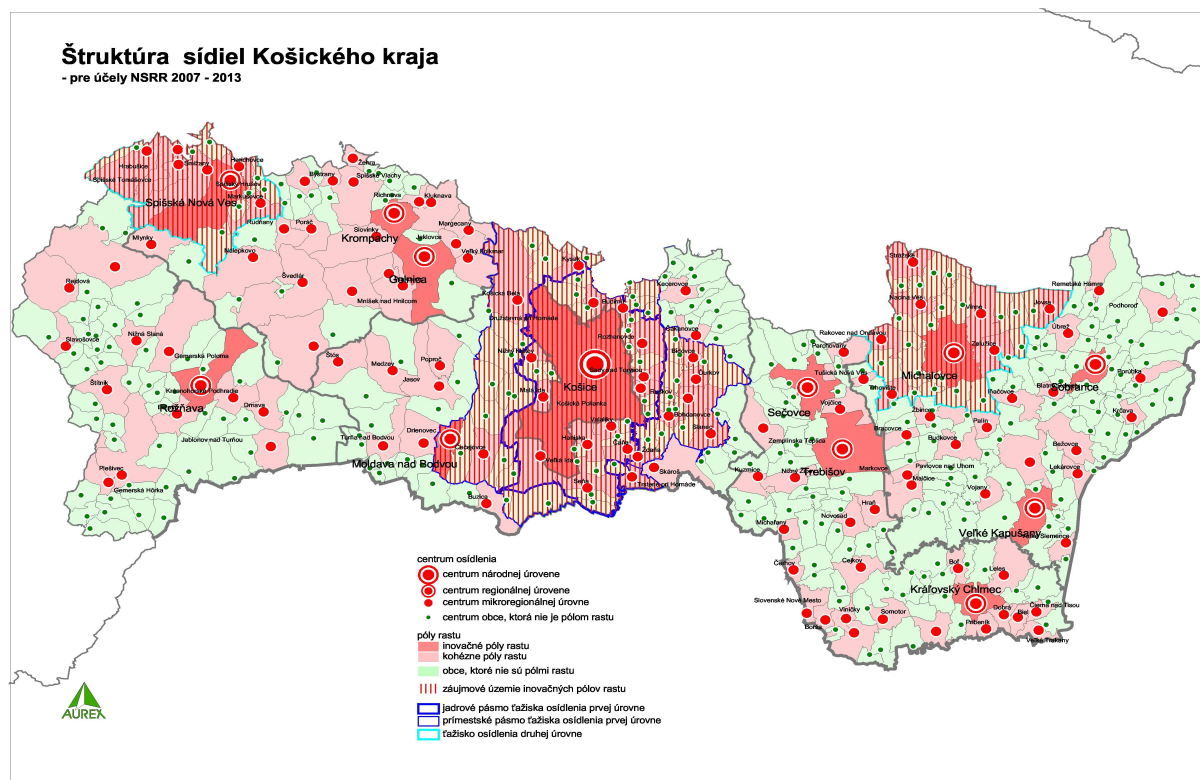
- a) inovačné póly rastu,
- b) kohézne póly rastu,
- c) obce ležiace v záujmovom území inovačných pólův rastu,
- d) obce ležiace mimo záujmového územia inovačných pólův rastu.

Uvedeným rozhodnutím obce boli zoradené do skupín podľa významu a ich lokalizácie v sídelnom systéme. Vyšpecifikovali sa inovačné póly rastu, záujmové územie inovačných pólův rastu a kohézne póly rastu. Pri stanovovaní inovačných pólův rastu sa vychádzalo z celoštátnej územnoplánovacej dokumentácie Konceptia územného rozvoja Slovenska 2001 a správneho členenia SR. Celkový počet hodnotených obcí SR bol 2 891. Celkový počet hodnotených obcí SR mimo Bratislavského kraja bol 2 818.

1. inovačné póly rastu sa hierarchicky členia na:

- centrum osídlenia celoštátneho až medzinárodného významu (krajské mesto)
- centrum osídlenia regionálneho významu v rámci jadrového pásma ťažiska osídlenia 1. stupňa

- centrum osídlenia regionálneho významu v rámci prímestského pásma ťažiska osídlenia 1. stupňa
 - centrum osídlenia regionálneho až nadregionálneho významu ako jadro ťažiska osídlenia 2. stupňa
 - centrum osídlenia regionálneho významu
- 2. záujmové územia inovačného pólu rastu** boli vymedzené na základe podkladov Koncepcie územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS 2001), kde boli definované a vymedzené ťažiská osídlenia. Záujmové územia inovačných pólov rastu boli vymedzené okolo centier osídlenia celoštátneho až medzinárodného významu (krajské mesto) a okolo centier osídlenia regionálneho až nadregionálneho významu tvoriacich jadro ťažiska osídlenia 2. stupňa. Záujmové územie inovačného pólu rastu pozostáva z katastrálnych území jadrového a prímestského pásma ťažisk osídlenia 1. stupňa a ťažisk osídlenia 2. stupňa
- 3. kohézne póly rastu** sa hierarchicky členia podľa svojej polohy v systéme osídlenia na:
- mikroregionálne centrum ležiace v záujmovom území inovačného pólu rastu vymedzeného jadrovým pásmom ťažiska osídlenia 1. stupňa
 - mikroregionálne centrum ležiace v záujmovom území inovačného pólu rastu vymedzeného prímestským pásmom ťažiska osídlenia 1. stupňa
 - mikroregionálne centrum ležiace v záujmovom území inovačného pólu rastu vymedzeného ťažiskom osídlenia 2. stupňa
 - mikroregionálne centrum mimo záujmového územia inovačných pólov rastu
- 4. obce mimo inovačných a kohéznych pólov rastu** sa členia podľa ich lokalizácie v systéme osídlenia na:
- obec záujmového územia inovačného pólu rastu vymedzeného jadrovým pásmom ťažiska osídlenia 1. stupňa
 - obec záujmového územia inovačného pólu rastu vymedzeného prímestským pásmom ťažiska osídlenia 1. stupňa
 - obec záujmového územia inovačného pólu rastu vymedzeného ťažiskom osídlenia 2. stupňa
 - obec v ostatnom území.

V zmysle vyššie uvedeného bola obec Ždaňa určená ako kohézny pól rastu v záujmovom území inovačného pólu rastu.

Podľa údajov Š Ú SR je spadovosť obce nasledovná :

Ukazovateľ	Hodnota
Sídlo matričného úradu	Ždaňa
Sídlo pracoviska daňového úradu	Košice
Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru	Čaňa
Sídlo Okresného súdu	Košice
Sídlo Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru	Čaňa
Sídlo pracoviska obvodného úradu	Košice - Sever
Sídlo Územnej vojenskej správy	Košice - Sever
Sídlo územného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Košice - Staré Mesto
Sídlo Obvodného úradu životného prostredia	Košice - Dargovských hrdinov

Pri ďalšom rozvoji obce i jej mikropriestoru sa žiada akceptovať charakteristické znaky vývoja vidieckeho osídlenia a kultúrnej krajiny, a to pri rozvoji sídiel a pri lokalizovaní výrobných a technických diel v krajine, stavieb a areálov, trás dopravy, technickej infraštruktúry a hospodárskej činnosti. To znamená:

-pri novej výstavbe akceptovať a nadväzovať na historicky utvorenú štruktúru osídlenia s cieľom dosiahnuť ich vzájomnú funkčnú a priestorovú previazanosť pri zachovaní identity a špecifičnosti pôvodného osídlenia,

-rešpektovať kultúrno-historické urbanistické celky a architektonické objekty v širšom zábere nepožaduje ochrana pamiatok, tzn. podchytením aj ďalších hodnôt prostredia s cieľom zabezpečiť pre ne potrebnú ochranu,

-rešpektovať potenciál kultúrnych, historických, spoločenských, technických, hospodárskych a ďalších hodnôt charakterizujúcich prostredie, a to v polohe hmotnej aj nehmotnej a vytvárať pre ne vhodné prostredie.

1. ANALYTICKÁ ČASŤ

A. Analýza súčasnej úrovne bývania

Stav bývania v obci Ždaňa je výsledkom celého komplexu uspokojovania potrieb bývania v rámci doterajšieho vývoja výstavby rodinných a bytových domov a procesu užívania bytového fondu.

1. Zhodnotenie stavu bytového fondu

1.1 Kvantitatívne údaje o bytovom fonde

Úroveň bývania je jednou zo základných charakteristík životnej úrovne obyvateľstva. Jej vývoj úzko súvisí s rastom počtu obyvateľstva, jeho štruktúrou a rozmiestnením. Ovplyvňuje úroveň reprodukcie pracovných síl, pôsobí na celkový životný štýl obyvateľstva.

Kvantitatívna úroveň bývania sa vyjadruje reláciou počtu obyvateľov a celkového počtu bytov v bytovom fonde (vrátane neobývaných bytov), resp. počtu trvale obývaných bytov. V čase

posledného sčítania domov a bytov v roku 2001 (ďalej SODB 2001) v obci bolo 336 trvale obývaných bytov, z čoho 310 bytov bolo v rodinných domoch a 26 bytov v bytových domoch.

v období 2003-2007	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Rok						
Počet postavených rod. domov	7	8	7	9	8	8
Počet postavených bytových domov/bytov	0	0	0	0	0	0

Byty postavené po r. 2001 predstavujú 15% bytového fondu obce. Údaje o vekovej skladbe obývaných bytov poskytujú informáciu, že takmer 50% bytov v bytových a rodinných domoch nevyhnutne vyžaduje obnovu prípadne modernizáciu väčšiny stavebných prvkov a technických zariadení domov. Dôvodom je časovo prekročená hranica potrebnej cyklickej opravy alebo výmeny. V rámci investičnej výstavby sa u bytových domov uvažujú za potrebné 20 – 30 ročné cykly obnovy (nátery, zdravotno-technické inštalácie, plynové rozvody, elektroinštalácie,

vykurovacie systémy, strojné vybavenia, vonkajšie mäkké omietky, zastrešenie a pod.) Okrem toho tento bytový fond nevyhovuje súčasným normám a trendom v spotrebe energií, preto si urýchlene vyžaduje úpravy za účelom zvýšenia energetickej hospodárnosti.

V posledných rokoch tempo výstavby rodinných domov je v priemere 7,8 rodinných domov ročne - v období 2001-2007 bolo v obci vybudovaných 47 bytov v rodinných domoch.

1.2 Kvalitatívna stránka bytového fondu

Kvalitu bývania je možné hodnotiť z viacerých hľadísk a úrovní. Výstižným ukazovateľom kvalitatívnej úrovne bývania je priemerný počet obytných miestností na 1 byt. V obci Ždaňa priemerný počet obytných miestností na 1 byt je 3,47 (celoštatny priemer je 3,21).

Trvalo obývané domy vykazujú priaznivú vekovú štruktúru, priemerný vek domového fondu je 37 rokov (celoslovenský priemer je 38 rokov).

Bývanie a jeho úroveň patria k dôležitým aspektom celkových životných podmienok obyvateľstva. Byt neplní iba materiálnu funkciu prirodzených potrieb rodiny ako základnej jednotky spoločnosti, ale je aj výraznou zložkou kultúrneho štandardu obyvateľstva a v nemalej miere aktívne pôsobí na regeneráciu ľudí.

B. Demografický vývoj a prognóza

1. Demografický vývoj za predchádzajúcich 10 rokov

Rozvoj bývania sa v zásade nepriamo považuje za funkciu stavu a rozvoja hospodárskych aktivít obce a jeho blízkeho okolia (pre podmienky obce Ždaňa významnú úlohu zohráva najmä blízkosť mesta Košice), pričom rozvoj bývania je v priamej závislosti so stavom a zmenami kvantitatívnych a kvalitatívnych stránok užívateľov bývania - obyvateľstva a miestnych podmienok.

Demografické údaje k 31.12.2006 sú uvedené v nasledujúcej tabuľke

Ukazovateľ	Hodnota
Počet obyvateľov k 31.12. spolu	1322
muži	662
ženy	660
Predproduktívny vek (0-14) spolu	228
Produktívny vek (15-54) ženy	386
Produktívny vek (15-59) muži	472
Poproduktívny vek (55+Ž, 60+M) spolu	236
Počet sobášov	9
Počet rozvodov	4

V porovnaní s údajmi z roku 1996 (ÚPN obce a Š Ú SR)

Muži + ženy spolu

Predproduktívny vek 366

Produktívny vek	738
Poproduktívny vek	186

je možné konštatovať, že nárast počtu obyvateľstva je len minimálny, ale dochádza k zmenám vo vekovom zložení obyvateľstva a dochádza k zvyšovaniu vekového priemeru obyvateľstva – k jeho starnutiu.

V strednodobom horizonte (do roku 2016) sa očakáva mierny nárast počtu obyvateľstva obce Ždaňa na úrovni cca. 1400 obyvateľov. Predpoklad takéhoto vývoja však vychádza z naplnenia nasledujúcich cieľov:

***zlepšiť nepriaznivú vekovú štruktúru obyvateľstva obce,
vytvoriť podmienky pre stabilizáciu a postupný nárast počtu obyvateľov obce,
vytvoriť podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít v obci.***

Osobitným problémom obce Ždaňa je bývanie rómskej časti populácie. Podľa SODB 2001 k 26.5.2001 počet Rómov v obci bol len 1,27 % osôb, čo však nezodpovedá ich skutočnému počtu: veľa Rómov sa hlásilo k slovenskej národnosti a (podľa odhadov ich skutočný počet je okolo 200 osôb). Väčšina Rómov v obci žije v obytnom zoskupení na nízkom socio -kultúrnom stupni, v rodinných domoch v zástavbe.

C. Ekonomické podmienky rozvoja bývania

V súčasnej dobe, vzhľadom na neexistujúce údaje o ekonomickej sile obyvateľstva s prihliadnutím na pomerne vysokú mieru nezamestnanosti obec zaznamenáva dopyt obyvateľov po nových stavebných pozemkoch aj z okolitých obcí a očakáva zvýšený dopyt po výstavbe nových rodinných domov, pričom je ale potrebné sa zamerať aj na riešenie problému spoločného bývania viacerých domácností.

Štruktúra obyvateľstva podľa zamestnanosti :

Osoby ekonomicky aktívne spolu	-	686
muži	-	377
ženy	-	309
Pracujúci spolu	-	489
muži	-	278
ženy	-	211
Nezamestnaní spolu	-	141
muži	-	87
ženy	-	54

Zhodnotenie možností a finančnej účasti obyvateľstva obce pri obstarávaní bývania :

Reálnu schopnosť obyvateľov obce v riešení problému obstarávania bývania dokážu najlepšie posúdiť peňažné ústavy poskytujúce rôzne formy úverov na bývanie, či už vo forme stavebného sporenia alebo hypotekárnych úverov.

Z dostupných analýz vyplýva však hlavne potreba výstavby obecných nájomných bytov, ktoré si nevyžadujú vysokú mieru zadlženosti obyvateľstva, avšak riešia problém spoločného bývania

domácností (tzv. viacgeneračné rodiny), t. j. bytového problému mladých rodín , ako aj príprava nových stavebných pozemkov.

D. Bilancovanie potrieb rozvoja bývania

Pri vyčíslení súčasného nedostatku bytov v porovnaní s počtom domácností v obci Ždaňa je potrebné vychádzať z údajov o počte trvalo obývaných bytov, ktorých je 357 a o počte všetkých cenзовých domácností, ktorých podľa dostupných informácií je 428. Z týchto údajov je možné odvodiť, že 71 domácností v obci Ždaňa nemá samostatné bývanie a pravdepodobne väčšina z nich nútene žije s inou domácnosťou. Ak teda zoberieme ideálny stav, že každá domácnosť by mala mať vlastné bývanie, potom v obci chýba 71 bytov. Ak sa zohľadní možnosť využitia časti neobývaných bytov na bývanie v rozsahu cca. 15 bytov (ŠÚ SR 2001), potom by reálne chýbalo cca 56 bytov. Pri snahe vyrovnáť tento nedostatok bytov v určitom časovom horizonte, napríklad do roku 2010, by zjednodušene v inak nemenných podmienkach znamenalo zvyšovať existujúci stav bytového fondu v priemere o cca 14 bytov ročne.

Pre zistenie reálnej potreby počtu a druhu bytov v obci treba však brať do úvahy viaceré faktory a posudzovať ich komplexne. To znamená, že treba zohľadniť očakávané zmeny v počte obyvateľov mesta (demografický vývoj), vývoj veľkosti a počtu domácností, predpokladaný podiel chceného súžitia domácností, možnosť využitia určitej časti neobývaných bytov pre potreby trvalého bývania, ale aj ekonomickú situáciu obyvateľstva. Dôležitou úlohou je pri zadaní celkových potrieb v oblasti rozvoja bývania aj porovnanie a zbilancovanie zhody veľkostnej štruktúry bytov a domácností, ktoré v nich bývajú. Na základe zistení a z toho odvodených predikcií do budúcnosti je potrebné navrhnuť konkrétnu štruktúru a veľkosť bytov. Veľkosť bytov by totiž mala byť v zhode s veľkosťou cenзовých domácností (niekedy sa hovorí aj o „primeranosti bytu“). Pri zadaní štruktúry a teda zloženia a veľkosti bytov sa vychádza zo zjednodušeného predpokladu, že pre každú osobu by mala byť v byte k dispozícii 1 miestnosť.

Z hľadiska veľkého nárastu počtu cenзовých domácností s jednou osobou a vývoja zaľudnenosti sa ukazuje potreba presadzovať malometrážne byty v bytových domoch.

V rokoch 2007-2010 by teda bolo potrebné v obci Ždaňa postaviť cca 56 bytov.

Zabezpečenie chýbajúcich bytov obec plánuje riešiť nasledovne:

- v období 2007-2010 obec Ždaňa plánuje výstavbu nájomného bytového domu s 24 b.j.,
- v období 2010-2017 obec Ždaňa plánuje výstavbu bytového domu s 16 b.j., nižší štandard.
- v období 2010-2017 obec plánuje pripraviť stavebné pozemky pre individuálnu bytovú výstavbu s kompletnou technickou infraštruktúrou zabezpečujúce ďalší rozvoj obce v súlade s platným územným plánom obce.

E. Zhodnotenie možností územia pre rozvojové zámery

Pripravenosť územia pre sústredenú výstavbu objektov na bývanie je podrobne riešená ÚPN obce Ždaňa, kde sa počíta s prípravou troch nových lokalít pre IBV zabezpečujúcich ďalší

rozvoj obce (celkom cca 100 nových stavebných pozemkov) a vybudovaním nájomného bytového domu v centre obce.

Nároky na výstavbu technickej infraštruktúry vyplývajú z konkrétneho návrhu lokalít pre výstavbu bytov.

2.PROGRAMOVÁ ČASŤ

Strategickým cieľom v oblasti rozvoja bývania v obci Ždaňa je vytvoriť podmienky pre zabezpečenie lepšej dostupnosti a kvality bývania pre rôzne skupiny obyvateľov v rôznych lokalitách obce, revitalizovať obytné zóny.

A. Rámcové ciele rozvoja bývania na obdobie 10 rokov

Program rozvoja bývania obce Ždaňa navrhuje dlhodobu riešiť tieto konkrétne ciele:

a) zabezpečiť v rozvoji bývania podmienky na výstavbu takého počtu bytov, ktorý by umožnil: pokryť potreby obyvateľstva obce – existujúci bytový fond treba prioritne doplniť o jedno a dvojizbové byty primerané pre bývanie jednotlivcov a mladé rodiny,

b) zabezpečiť územnú pripravenosť na výstavbu bytov, technickej a občianskej vybavenosti v nových lokalitách sústredenej výstavby tak, aby investori mohli potenciálne začať s výstavbou bytových objektov,

c) vytvárať podmienky pre rozvoj nájomného bývania pre mladé rodiny s trvalým pobytom v obci.

d) vytvárať podmienky pre rozvoj obecného nájomného bývania pre sociálne slabých obyvateľov mesta (osobitnú pozornosť venovať aj problematike bývania občanov rómskej národnosti),

e) vo výstavbe obecných nájomných bytov preferovať zastúpenie malometrážnych bytov, a to minimálne na úrovni 40 % z novopostavených bytov,

f) vzhľadom na očakávaný demografický vývoj obyvateľov obce vytvoriť podmienky pre zriadenie penziónu pre seniorov,

g) vytvárať podmienky na obnovu existujúcej stavebnej štruktúry formou prestavby, rekonštrukcie a modernizácie, ako aj podmienky pre zvýšenie obytného štandardu obytných lokalít z hľadiska dovybavenia zariadeniami sociálnej infraštruktúry, obchodno – obslužnými zariadeniami, ako aj z hľadiska zvýšenia kvantitatívnej a kvalitatívnej úrovne obytnej zelene.

1. Kvantifikácia potrieb výstavby nových bytov v členení:

1.1. *rodinné domy:* cca 50 rodinných domov do roku 2017 (12,5 rod. domov ročne),

1.2. *verejný nájomný bytový sektor, v tom štartovacie byty pre mladé rodiny:*

24 bytových jednotiek v 1 bytovom dome,

16 bytových jednotiek v 1 bytovom dome – nižší štandard

2. Ciele v obnove bytového fondu a revitalizácii obytného prostredia

Obnove bytového fondu v programe rozvoja bývania obce Ždaňa netreba venovať špeciálnu pozornosť, nakoľko v prípade bytov v súkromnom vlastníctve o obnove rozhodujú samotní vlastníci.

Cieľom revitalizácie obytného prostredia je zvýšenie kvality života obyvateľov obce s rozšírením a skvalitnením plôch verejnej zelene (napr. spestrením druhovej skladby, výsadbou odolných rastlín) za účelom humanizácie bezprostredného obytného prostredia vytvorením atraktívnych detských ihrísk a oddychových zón, rekonštrukciou miestnych komunikácií a chodníkov. Zjednocujúcim cieľom tvorby revitalizácie obytného prostredia je vytvorenie estetického a trvalo udržateľného prostredia, v ktorom sa obyvatelia obce cítia „doma“.

3. Príprava lokalít pre bytovú výstavbu a ich zainvestovanie technickou infraštruktúrou

Východiskom pre prípravu lokalít pre bytovú výstavbu je platná územnoplánovacia dokumentácia. Územný plán je legislatívnym nástrojom pre posúdenie všetkých činností v území obce a zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja tým, že okrem iného určuje regulatívy pre priestorové a funkčné využitie územia.

Obec Ždaňa má platný územný plán, takže východiskom v príprave lokalít pre novú bytovú výstavbu je platná územnoplánovacia dokumentácia.

B. Program rozvoja bývania na 5 rokov

Program rozvoja bývania obce Ždaňa obsahuje presný počet bytov v jednotlivých rokoch, ich štruktúru podľa druhu domu, formy vlastníctva a veľkosti bytov je zostavený na základe analýzy potrieb a cieľov obce definovaných zo strany samosprávy.

Medzi hlavné aktuálne priority zaraďujeme :

1. Zníženie stupňa spolužitia súčasných cenových domácností,
 - Podpora výstavby RD v zastavanom území
 - Výstavba nájomných bytov
2. Zabezpečenie ďalšieho rozvoja obce
 - Príprava nových lokalít pre IBV
 - Podpora výstavby RD v zastavanom území

Kvantifikácia plánovanej výstavby na roky 2007-2012

1. Do roku 2017 je obecnou samosprávou naplánovaná výstavba dvoch nájomných bytových domov:

- 24 Bytový súbor Ždaňa
- 16 b.-j. v bytovom dome – nižší štandard

2. Časový harmonogram zabezpečenia výstavby nájomných domov:

24 bytový súbor	2010 – 2011
16 b.-j. bytový dom – nižší štandard	2012 – 2014

3.Návrh zabezpečenia technickej infraštruktúry – kvantifikácia finančných nákladov a určenie zdrojov financovania

Nároky na finančné zabezpečenie technickej vybavenosti v jednotlivých lokalitách vyplývajú z počtov bytov a druhovosti domov.

V prípade projektu „ 24 Bytový súbor Ždaňa“ výstavbu technickej infraštruktúry prefinancuje obec z vlastných zdrojov

V prípade projektu „16 b.j. bytový dom – nižší štandard – obec predpokladá účasť štátnych fondov.

4.Návrh cieľov v obnove bytového fondu na jednotlivé roky

Ciele obce v oblasti obnovy existujúceho bytového fondu sa sústreďujú na priebežné riešenie vyskytujúcich sa technických porúch, hľadanie vhodných spôsobov úspor energie.

5.Stratégia uskutočňovania cieľov, časový harmonogram postupových krokov

5.1. *Schválenie programu rozvoja bývania*

5.2. *Stanovenie každoročných cieľov vo výstavbe*

pre výstavbu bytov podrobnejšie ciele sú rozpísané v príslušnej časti 5-ročného programu, postupné upresňovanie programu bude zabezpečené aktualizáciou programu v každom roku

5.3. *Časový postup prípravy pozemkov*

z plánovaných troch lokalít určených pre rozvoj bývania v súčasnosti je kompletne pripravená dokumentácia týkajúca sa lokality „Lokalita Skárošská cesta“ – 11 nových pozemkov, kým ďalšie lokality si vyžadujú ešte spracovanie projektových dokumentácií a vysporiadanie vlastníckych vzťahov

5.4. *Návrh zabezpečovania finančných zdrojov*

na výstavbu nájomných bytov, na vybudovanie technickej infraštruktúry a pod. obec plánuje využívať štátne dotácie, vlastné zdroje ako aj úvery, ktoré sa budú nárokovat' na jednej strane podľa konkrétnych v budúcnosti definovaných potrieb obce, a na strane druhej podľa možností ich poskytovateľov

ZÁVER

Obyvateľstvo obce Ždaňa patrí k obciam s nižším populačným potenciálom, zdrojom rastu môže byť hlavne prisťahovalectvo. V tomto procese budú podstatné motivačné faktory - dopyt na pracovnom trhu v blízkom okolí, mzdové podmienky, cena práce, ponuka na bytovom trhu a finančná náročnosť obstarania bytu v porovnaní s okolím. Dopyt po bývaní bude motivovaný predovšetkým vysokou mierou súčasného spolužitia cenových domácností a chýbajúcimi veľkostnými kategóriami bytov v súčasnom bytovom fonde. Samostatnou kategóriou dopytu je bývanie pre finančne podpriemerné mladé rodiny a jednotlivcov, ubytovanie seniorov a špeciálne byty pre sociálne slabé obyvateľstvo.

Plochy rezervované pre bytovú výstavbu v Územnom pláne obce do roku 2017 sú dostačujúce čo do rozlohy a štruktúry výstavby bytovými a rodinnými domami.

Program rozvoja bývania obce Ždaňa je strategickým dokumentom obce, ktorý z dôvodu neustálych zmien si vyžaduje neustálu aktualizáciu.

Pre aktualizáciu programu rozvoja bývania (vecne, časovo) platia nasledovné princípy a pravidlá:

- 1. každoročne je potrebné prehodnotiť stav plnenia programu rozvoja bývania a v prípade potreby aktualizovať zvlášť časť na nasledujúci rok, resp. v prípade výrazných odchýlok aj na ďalšie roky, v nadväznosti na konkrétne dosiahnuté výsledky v bežnom roku;**
- 2. program rozvoja bývania na nasledujúci rok (resp. dva roky) je vhodné pripraviť vo forme konkrétnych projektov začínaných stavieb.**

Spracoval: Ing. Ján Kokarda

Schválené na zasadnutí Obecného zastupiteľstva obce Ždaňa dňa 17.1.2007, uznesením č. 03/02/2007